



DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Finansministeren

Stortinget
Ekspedisjonskontoret
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
22/6076 -

Dato
22.11.2022

Svar på spørsmål nr. 383 (2022-2023) fra representant Marie Sneve Martinussen

Jeg viser til brev av 14. november 2022 fra Stortingets president med vedlagte spørsmål fra stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen:

Mener finansministeren at Skatteetaten har tilstrekkelige ressurser til å utføre sine kjerneoppgaver på en tilfredsstillende måte, eller deler han NTL Skatt og Riksrevisjonens bekymring for at Norge kan ha gått glipp av skatteinntekter?

Begrunnelse:

Åtte år med ABE-kutt i Skatteetatens bevilgning på til sammen om lag 300 millioner kroner, ble møtt med en tilleggsbevilgning på rundt 120 millioner kroner i regjeringas tilleggsbudsjett for 2022. Der skrev man at dette var nødvendig for å sikre at etaten skulle kunne «løse sine kjerneoppgaver på en tilfredsstillende måte». Dette ble derimot fulgt opp av 10 millioner kroner i kutt i budsjettforliket med SV, 30 millioner i kutt i Revidert Nasjonalbudsjett 2022 og ytterligere 80 millioner kroner i «effektiviseringskutt» i regjeringas forslag til Statsbudsjett for 2023. Riksrevisjonens la nylig fram en undersøkelse som konkluderte med at Skatteetaten ikke i tilstrekkelig grad har sikret at utenlandske aksjonærer blir trukket korrekt kildeskatt. Riksrevisjonen påpeker at dette innebærer at utenlandske aksjonærer kan ha fått redusert kildeskatt uten at de har krav på dette, og Norge kan ha gått glipp av skatteinntekter. I sitt svar til Riksrevisjonen påpeker finansministeren at:

«Skatteetaten har begrensede ressurser og at det ikke er realistisk å kontrollere alle tilfeller på alle områder. Skatteetaten må gjøre helhetlige prioriteringer av hva som er den beste ressursbruken for etaten samlet sett, blant annet ut fra tilgjengelige ressurser og risiko på andre områder.»

I Klassekampen 14. september 2022 påpeker NTL Skatt at det er behov for «flere hundre nye årsverk for å gjøre Skatteetaten i stand til å gjøre oppgavene sine skikkelig.» De påpeker også

at staten potensielt går glipp av enorme milliardbeløp hvert år på grunn av denne ressursmangelen. Sett i lys av dette, og av Riksrevisjonens kritikk, er det derfor vanskelig å forstå at finansministeren ikke sørger for mer ressurser til Skatteetaten enn det som bevilges i regjeringas forslag til statsbudsjett for 2023.

Svar:

Skatteetaten har et spesielt viktig samfunnsoppdrag, og det er avgjørende at vi verner om etatens evne til å løse dette på en god måte. Etaten har hatt stramme budsjetttrammer over flere år. Da Solberg-regjeringen la frem sitt siste statsbudsjettet ble det beskrevet i Prop. 1 S 2021-2022 for Finansdepartementet at Skatteetaten samlet sett må gjøre svært krevende prioriteringer i 2022.

I tilleggsnummeret for 2022-budsjettet redegjorde regjeringen for at den foreslåtte rammen ikke er tilstrekkelig for å løse etatens kjerneoppgaver på en tilfredsstillende måte. For å redusere konsekvensene for etatens kjerneproduksjon, med tilhørende potensielt negative konsekvenser for skatte- og avgiftsinntektene, foreslo regjeringen å øke Skatteetatens driftsbevilgning med 125 mill. kroner. Beløpet ble nedjustert med 10 mill. kroner i budsjettforliket med SV. På spørsmål fra representant Sneve Martinussen (spørsmål nr. 595 (2021-2022)) svarte jeg 14. desember 2021 at budsjettavtalen med SV innebærer at Skatteetatens driftsbevilgning over kap. 1618 post 01 styrkes med 115 mill. kroner og at styrkingen skal bidra til at Skatteetaten kan løse sine kjerneoppgaver.

For ordens skyld vil jeg kommentere beløpene representanten trekker frem for Revidert Nasjonalbudsjett 2022 og forslaget til statsbudsjett for 2023. Reduksjonen i Revidert Nasjonalbudsjett 2022 gjelder ikke Skatteetatens ordinære driftsbudsjett, men post 21 Spesielle driftsutgifter grunnet lavere bevilgningsbehov som følge av lavere innkrevingsaktivitet enn planlagt og overførte midler på posten fra 2021. I regjeringens forslag til statsbudsjett for 2023 er det innarbeidet skjerpede krav til effektivisering, innsparinger grunnet lavere reiseaktivitet og gevinstrealiseringer på etatens driftsbudsjett på til sammen 83 mill. kroner. Av disse er 58,7 mill. kroner konkrete og planlagte gevinstrealiseringer fra gjennomførte omorganiseringsprosesser.

Regjeringen har i arbeidet med statsbudsjettet for 2023 måttet gjøre en rekke svært krevende prioriteringer. I Prop. 1 S (2022–2023) for Finansdepartementet har regjeringen vurdert at Skatteetaten vil måtte gjøre krevende prioriteringer framover. Situasjonen er bedre enn den var før tilleggsbevilgningen i 2022-budsjettet, men foreslått budsjett for Skatteetaten for 2023 vil i likhet med 2022 være stramt. Generelt vil god økonomistyring, bemanningsplanlegging og riktige prioriteringer være viktig i Skatteetaten fremover.

Etter min vurdering vil Skatteetaten i 2023 være i stand til å gjennomføre kjerneoppgavene på en tilfredsstillende måte, men det er ikke realistisk å kontrollere alle tilfeller på alle områder. Skatteetaten må derfor gjøre helhetlige prioriteringer av hva som er den beste ressursbruken samlet sett, blant annet ut fra tilgjengelige ressurser og risiko på ulike områder. Skatteinntektene kan derfor økes ved økte bevilgninger.

Som nevnte over, svarte jeg 14. desember 2021 på spørsmål nr. 595 (2021–2022) fra representant Martinussen av 7. desember 2021 om ressursituasjonen i Skatteetaten og etatens evne til å kontrollere store selskaper. I mitt svar skrev jeg blant annet at: «*Skatteetaten har tall for antallet kontroller av selskap og konsern som er gjennomført innen storbedriftssegmentet,*

men disse kontrolldataene skiller ikke på hvorvidt det er gjennomført bokettersyn eller andre typer kontroller.»

Skatteetaten har tall for antall kontroller av selskap og konsern utført av avdeling Storbedrift. Manntallet til avdeling storbedrift består av selskaper/konsern med omsetning over 1 mrd. kroner. I tillegg inneholder manntallet internprising, kraft-, rederi-, petroleums- og samvirkebeskatning, uavhengig av omsetning. Utvidede kontroller er de tyngste og mest omfattende kontrollene Skatteetaten utfører. Disse kontrollene utføres med hjemmel i skatteforvaltningsloven (sktfvl.) § 10-1 eller § 10-4. Ved utvidede kontroller mot store selskaper som utføres av Skatteetatens avdeling Storbedrift er det, ifølge etaten, innholdet i kontrollen – konkret hva som kontrolleres – som er av størst betydning for hvor omfattende kontrollen er. Ifølge etaten kan det dermed variere hvor omfattende en utvidet kontroll med hjemmel i sktfvl. § 10-1 og § 10-4, er.

Skatteetaten kan skille på kontrollene med hjemmel i sktfvl. § 10-1 eller § 10-4 utført av avdeling storbedrift. Totalt antall utvidede kontroller utført av avdeling Storbedrift for 2019–2021 fordelt på hjemmel i sktfvl. § 10-1 og § 10-4 er som følger;

Tabell. Antall utvidede kontroller i avdeling Storbedrift for perioden 2019-2021

År	Totalt*	sktfvl. § 10-1	sktfvl. § 10-4
2019	254	227	27
2020	229	205	24
2021	217	209	8

*Tallene inkluderer ikke kontroller knyttet til petroleumsbeskatning.

Jeg gjør oppmerksom på at også andre deler av Skatteetaten kan utføre kontroller mot store selskaper/konsern. Disse tallene er ikke inkludert i tallene over.

Tallene gir isolert sett et lite dekkende bilde av den innsatsen Skatteetaten gjør for å sikre store selskaper/konserns etterlevelse, da disse kontrollene bare er ett av flere virkemidler. Etaten har tverrfaglig sammensatte team som kontinuerlig følger opp de enkelte store selskaper/konsern over tid. Det er denne oppfølgingen, inkludert veiledning, risikoanalyser og målrettede kontroller, som er den samlede innsatsen Skatteetaten gjør for å sikre stor selskaper/konserns etterlevelse.

Med hilsen

Trygve Slagsvold Vedum